Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/18/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125314769
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125314769.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. Q., narodenej F., bytom S., zastúpenej advokátskou kanceláriou AB Legal s. r. o., so sídlom Bratislava, Lachova 32, IČO: 56 769 563, proti žalovanej PRESSBURG INVEST GROUP, s. r. o., so sídlom Bratislava, Bernolákova 7898/3, IČO: 45 668 213, zastúpenej advokátskou kanceláriou REKEN & PARTNERS Law Firm s. r. o., so sídlom Bratislava, Tichá 45, IČO: 36 783 188, o zaplatenie 7.010 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 56C/61/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica j e n e d ô v o d n ý .

Na prejednanie sporu je kauzálne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd upomínací dňa 26. augusta 2025 postúpil vec, vedenú pred ním pod sp. zn. 35Up/617/2025 Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu príslušnému na jej prejednanie z dôvodu, že žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote navrhla pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 307/2016 Z. z.“).

2. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) následne predložil spis, vedený na tomto súde pod sp. zn. 56C/61/2025, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti pre nesúhlas s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“).

3. Nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že v žalobe si žalobkyňa ako bývalá konateľka žalovanej uplatnila nároky zo zmlúv o pôžičkách, o ktorých tvrdí, že ich v čase výkonu funkcie konateľky spoločnosti uzatvorila s cieľom zabezpečiť obchodný chod spoločnosti. Poukázal na to, že v zmysle §

261 ods. 6 písm. a) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj ako „ObZ“) sa treťou časťou Obchodného zákonníka, okrem iného, spravujú aj vzťahy medzi štatutárnym orgánom a obchodnou spoločnosťou. Predmetom súdneho konania sú podľa súdu prvej inštancie nároky plynúce zo záväzkového vzťahu medzi štatutárnym orgánom a spoločnosťou, preto ide o obchodnoprávny spor, v ktorom je pre obvod Krajského súdu v Bratislave príslušný na konanie podľa § 22 písm. a) CSP Mestský súd Bratislava III.

4. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Okresnému súdu Banská Bystrica, príslušný na rozhodnutie podľa § 43 ods. 2 CSP, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu nie je dôvodný.

Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávnych sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

V zmysle § 261 ods. 1 ObZ tretia časť Druhej hlavy tohto zákona (Obchodné záväzkové vzťahy) upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

Podľa § 261 ods. 2 ObZ touto časťou zákona sa spravujú takisto záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

Podľa § 261 ods. 6 písm. a) ObZ, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy medzi zakladateľmi obchodných spoločností, medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, ako aj medzi spoločníkmi navzájom, pokiaľ ide o vzťahy týkajúce sa účasti na spoločnosti, ako aj vzťahy zo zmlúv, ktorými sa prevádza podiel spoločníka, medzi štatutárnym orgánom alebo členom štatutárnych a dozorných orgánov spoločnosti a obchodnou spoločnosťou, ako aj vzťahy medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti a záväzkové vzťahy medzi prokuristom a spoločnosťou pri výkone jeho poverenia.

Podľa § 261 ods. 8 ObZ, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

Podľa § 261 ods. 9 ObZ, zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

Podľa § 657 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ“), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

5. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov v obchodnoprávnych sporoch podľa § 22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti ObZ, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 ObZ považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti ObZ. Kauzálna príslušnosť znamená, že určité typy káuz prejednávajú len veľmi špecificky určené súdy. Jej zmyslom je istá miera špecializácie súdov a sudcov.

6. Zo súdneho spisu, predloženého najvyššiemu súdu vyplynulo, že upomínaciemu súdu bol dňa 22. mája 2025 doručený návrh na vydanie platobného rozkazu. Žalobkyňa si návrhom uplatnila nárok na zaplatenie sumy 7.010 eur s prísl., ktorú požičala žalovanej na základe zmlúv o pôžičke uzatvorených medzi stranami sporu dňa 24. mája 2021, 28. mája 2025 a 20. decembra 2021, a ktorá bola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu splatná.

7. Zmluva o pôžičke nepatrí medzi zmluvné typy upravené v hlave II tretej časti ObZ, ale je upravená ako zmluvný typ v OZ.

8. Na to, aby určitý záväzkový vzťah spadal do množiny obchodnoprávnych záväzkov, musí napĺňať kritériá stanovené v § 261 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, prípadne si strany môžu v zmysle § 262 ObZ dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 ObZ, sa spravuje Obchodným zákonníkom.

9. Žalobkyňa ako fyzická osoba bola v čase uzavretia zmlúv o pôžičke v tzv. dvojjedinom postavení, keďže súčasne bola konateľkou - štatutárnym orgánom žalovanej. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu tak, ako v súčasnom štádiu konania vyplývajú z obsahu spisu, je však zrejmé, že záväzkový vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou, založený zmluvami o pôžičke (majúcimi bezpochyby charakter občianskoprávny), nespĺňa kritériá vymedzené v § 261 ods. 6 písm. a) ObZ, t. j. aby išlo o vzťah medzi štatutárnym orgánom a obchodnou spoločnosťou pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti; rovnako nedošlo k dohode podľa § 262 ObZ a ani z návrhu na vydanie platobného rozkazu nevyplýva, že by si žalobkyňa uplatňovala obchodnoprávny nárok.

10. Najvyšší súd s prihliadnutím na vyššie uvedené dospel k záveru, že v danom prípade nejde o nárok obchodnoprávny, preto nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný.

11. Keďže predmetom konania nie je obchodnoprávny spor, resp. spor s osobitne určenou kauzálnou príslušnosťou súdu prvej inštancie podľa § 22 až § 33 CSP, je na konanie podľa § 12 ods. 2 CSP príslušný Mestský súd Bratislava IV.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.